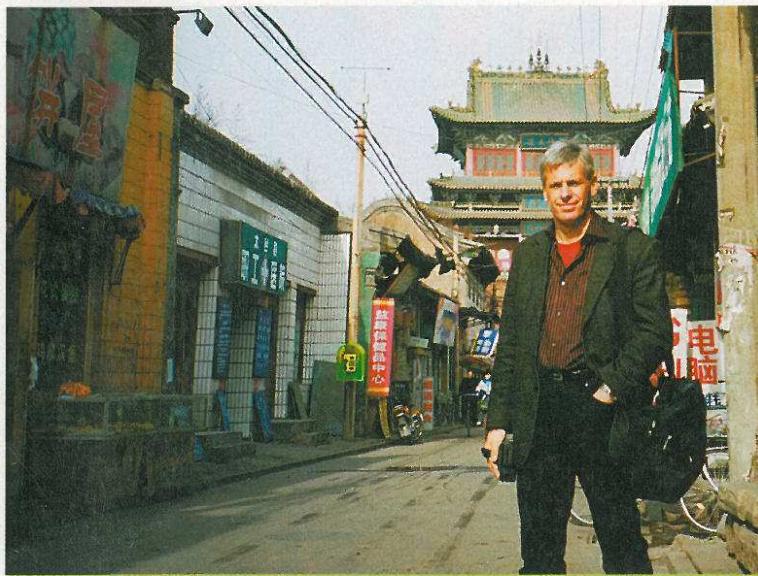

Pazīstamo juristu Egonu Rusanovu droši var saukt arī par zaļās tējas advokātu. Viņš pats ir pārliecinājies par šī dzēriena pozitīvo ietekmi, uzmundrinošo efektu ieskaitot.

Ar tēju tāpat kā ar sievietēm

Pirms laba laika uz ielas lielā steigā iedrāzos krūtis kādam kungam, bet mans «atvainojet» palika pusceļā — lai gan tas, ko redzēju savā priekšā, bija sens pazīja, pašlaik ļoti pieprasītais un veiksmīgais advokāts Egons Rusanovs, tas tomēr bija it kā cits cilvēks. Situācijas kuriozums tāds, ka Egons bija kaut kādā netveramā veidā mainījies. Ne miņas no kabinetos un tiesas zālēs mazliet uztūkušā tēla, no stresa nogurdināta vīrieša bez mirdzuma acīs. Man uzreiz jāzina, kādu brīnumližekli viņš lieto,

varbūt Austrumu gudrības, pa Kīnu ceļojot, samācījies? Atbilde bija pavism vienkārša: iespējams, ka par to jāpateicas zaļajai tējai — kopš neskaitāmo kafijas tašu vietā sācis lietot šo dzērienu, ir pavism cīta pašsajūta.

Patiesība tējas tasītē

Tagad Egons Rusanovs ir kļuvis par ištu zaļās tējas advokātu. Lai arī pats atzīst, ka veids, kā viņš tēju gatavo, visticamāk, neatbilstam tam, kā tas būtu pareizi jādara, vienalga, viņš ir izjutis tējas pozitīvo ietekmi. Pirmkārt, tā rada uzmundrinošu efektu visas dienas garumā. Salīdzinot ar kafiju, pēc kurās biežas lietošanas bija nepatīkamas sajūtas kungī un dažādas traucējošas blakusprādības, dzerot tēju pat līdz diviem litriem dienā, kā to dara Egons, nekas tamlīdzīgs neesot novērots. Stāstot par saviem piedzīvojumiem ar tēju, viņš uzsvēr, ka neesot nekāds tējas eksperts, turklāt ar šo dzērienu esot tāpat kā ar sievietēm, par tām nekad nevar visu zināt.

Viena būtiska lieta gan jāievēro — lai pagatavotu labu tēju, jālieto labs

Vini saprotas tējas valoda.

Jurists Egons Rusanovs, kā pats saka, kaut kur tālu prom no civilizācijas Šānsi provincē. Tēju tur dzer visur, tāpat kā pie mums ūdeni.

ūdens, vēlams avotu ūdens, un tāds tepat Rīgas veikalos esot nopērkams. Rusanovs atzīst, ka no savas pieredzes var droši apgalvot, ka viņam jūtami esot uzlabojusies zobu veselība, mazinājies karīess. Der piebilst — jo gaišāka tēja, jo tā ir iedarbīgāka.

Tēja un ceļojumi

Egons Rusanovs bieži ceļo, un tas ir saistīts gan ar darba komandējumiem, gan viņa aizraušanos ar Austrumu filozofiju un kādu senu Kīnā praktizētu cīnas veidu. Protams — vienmēr tiek izmota iespēja apmeklēt vietējos tējas namīņus un izpētīt piedāvājumus veikalos, un pamēģināt, kā kura vietā šis dzēriens tiek pagatavots un pasniegts. Protams, laba tēja, īpaši tā, kas nopērkama ārzemniekiem domātās tirgotavās, maksā dārgi, bet arī Rīgā esot iespējams iegādāties kvalitatīvu tēju, turklāt izvēle nemaz nav smādējama.

Zaļās tējas recepte

Vienu, pusotru tējkaroti zaļās tējas lapu aplēj ar karstu ūdeni ($\frac{1}{4}$ no krūzes tilpuma, ūdenim pēc uzvārišanās ļauj nomierināties), tad ietur 2–3 min. Izdzerot pirmo porciju, tējas lapas nemet laukā, bet gan izmanto vēl divas reizes, lai tējas lapas pilnībā atdotu savas bagātības.

Pirms tējas ieberšanas kanniņā trauku sasilda. Atcerieties! Zaļā tēja nesastāv no tējas stipruma un ūdens. To klāt liet nedrīkst — ja uzlējums par stipru, jāņem mazāka tējas deva. Augstas kvalitātes tēju var apliet līdz pat septiņām reizēm!

Skaistumam un veselībai

Brīnumainais dzeriens

Zaļā tēja pasaulē kļūst arvien populārāka, to iesaka arī daudzās diētās. Noskaidrosim, kāpēc?

Zaļā tēja ir visaugstvērtīgākā, jo ir dabiska — tikko plūkta, tikai izžāvēta. Lai iegūtu melno tēju, tējas krūma lapas pārstrādā — fermentē, un rūgšanas procesā tajā vairojas kofeīns un mainās krāsa un garša — tā ir tumšāka, tai ir daudz bagātāka buķete un aromāts. Turklat pārstrādājot, būtiski samazinās vai pat zūd liela daļa bioloģiski aktīvo vielu: mikroelementu, vitaminu, organisko skābju.

Tējas kvalitāti nosaka tieši lapas. Mazzajām, jaunajām lapām kvalitāte ir visaugstākā, un visdārgākā tēja ir tā, ja no katra stāda ir noplūktas tikai divas augšējās lapas.

Lai panāktu zaļās tējas labvēlīgo ietekmi uz cilvēka organismu, zinātnieki iesaka izdzert aptuveni trīs tējas tases dienā.

Kas vērtīgs ir tējas lapiņas?

Zaļajā un melnajā tējā ķīmiskie komponenti ir analogiski, bet atšķirīgs ir to daudzums. Zaļā tēja satur daudz vairāk veselībai noderīgu vielu nekā citas tējas, tajā skaitā arī A, B un E vitaminu, fluoru un kāliju. Vēl zaļajā tējā ir vielas, kas darbojas kā antioksidanti. Salīdzinājumam — zaļās tējas tase satur tikpat antioksidantu, cik trīs āboli.

* Ar zaļās tējas palīdzību iespējams izvadīt no organismā kaitīgās vielas. Tās izdalās arī ar sviedriem, tā attīrot poras, līdz ar to ādai ir vieglāk elpot.

* Ari sirds un asinsvadu veselībai zaļā tēja ir ļoti noderīga. 3—4 tases zaļās tējas dienā palīdz labāk darboties arterijām. Tēja aktivizē smadzeņu darbību, paplašinot asinsvadus galvas smadzenēs, uzlabojot asinsriti un apgādājot smadzenes ar skābekli. Pateicoties zaļās tējas kompleksai

iedarbībai uz nervu, elpošanas un sirds asinsvadu sistēmu, paaugstinās enerģija un darba spējas. Interesanti, ka zaļā tēja vienlaikus arī nomierina — tā atslābi na muskuļus, tāpēc tik ļoti noder stresa brīžos.

* Savukārt zaļajā tējā esošie katehīni pazemina kancerogēno vielu toksiskumu, tā samazinot vēža sākšanās risku.

* Zaļajai tējai piemīt bakterīcīdas īpašības — tā palīdz cīnīties pret zarnu infekciju, aktivizē zarnu trakta darbību.

* Zaļā tēja palīdz arī dziedēt brūces — ja esat sagriezūšies, uzlieciet ievainotajai vietai zaļajā tējā pamērcētu kompresi.

* Vēl zaļā tēja novērš slimības, kas saistītas ar vielmaiņas traucējumiem, pazemina zema blīvuma holesterīna līmeni asinīs, neietekmējot augsta blīvuma holesterīna līmeni. Tieši zema blīvuma holesterīns ir tas «launais», kas veicina dažādu sirds un asinsvadu slimību attīstību.

* Tieki arī uzskatīts, ka zaļā tēja aizkavē novecošanu.

* Un tiem, kas vēlas novājēt, ir grūti atrast labāku un šim mērķim piemērotāku dzērienu. Kādēļ gan nomocit sevi ar diētām, ja var dzert zaļo tēju un ēst visu, ko sirds kāro? Šis dzēriens, tāpat kā aug-

Zināšanai

* Veikalos var iegādāties parastu zaļo tēju, kā arī tēju ar dažādām piedevām: citronu, jasmīnu, piparmētru. Šīs aromatizētās tējas (izņemot jasmīnu tēju) iegūtas, izmantojot ķīmiskos pārtikas aromatizatorus un augļu piedevas.

* Vesefīgāka zaļā tēja ir tā, kura ir ar laipiņām un paredzēta apliešanai. Nevis tā, kura jau saberzta un safasēta tējas maisījós.

li vai dārzeni, nesatur kalorijas, turklāt ir ļoti atsvaidzinošs un uzmundrinošs, kaut arī satur uz pusi mazāk kofeīna nekā kafija. Kofeīns dod īpašo aromātu, palīdz koncentrēties... Pasaules Veselības organizācija iesaka uzņemt 3 mg kofeīna dienā. Maksimāli tās varētu būt sešas septīnas tases zaļās tējas.

Un tas viss ir tikai neliels ieskats zaļās tējas brīnumdares spējās. Vēl būtu jāmin zaļās tējas veiksmīgā ciņa ar baktērijām mutes dobumā, kariesa profilaksi...

Visu nemaz nav iespējams uzskaitīt. Bet tie, kuriem problēmas sagādā ādas stāvoklis, zaļo tēju var izmantot ārīgi, līdzīgi kā losjonu vai pievienot vannām.

Bet ko darīt, ja zaļā tēja negaršo, jo tā ir ar specifisku garsu? Nevajag noskumt. Farmācijas kompānijas ražo kapsulas ar tīru zaļās tējas ekstraktu.

Sarmīte Medne

Vīnu pret tēju jeb daži vēstures fakti

Pirmā tēja, kas ar kuģi ieceļojusi Eiropā (konkrēti Holandē) ap 1610. gadu, noteikti bijusi zaļā. Portugāļi, kuri pirmie atklāja Ķīnu, šīs zemes galveno dzērienu — tēju — nenovērtēja. Savukārt ar holandiešu tirgotājiem Ķīnā nekādos darījumos neielaidās, jo viņi bija ar rudiem matiem — ķīniešu mitoloģijā tādi ir tikai velniem. Tas nozīmē, ka kuģis ar pirmo tējas kravu Eiropā ie-radās no Japānas, kur tajā laikā dzēra tikai zaļo tēju. 17. gadsimta beigās tējas bums sākās Francijā, un tas ilga gandrīz gadsimtu. Galmā vīna vietā tika dzerta zaļā tēja. Notikušas pat savdabīgas sacensības — kurš izdzers vairāk. Vidējie rādītāji dāmām — 12 krūzites dienā, kungiem — pat 30—40 krūzites (tiesa gan, ne pārāk lielas).